
Uchwała Krajowego Zjazdu Adwokatury we Wrocławiu 24-25 listopada 2001 r.

Palestra 46/1-2(529-530), 13-17

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Uchwała Krajowego Zjazdu Adwokatury we Wrocławiu 24–25 listopada 2001 r.

Przełom wieku to konieczność powrotu do źródeł narodowej pamięci i odkrywanie na nowo korzeni, odczytanie zobowiązań, płynących z przyjęcia wielkiego heroicznego dziedzictwa pokoleń.

Wracamy zatem myślą do historii – w tym tej najnowszej, kiedy to Polska odzyskała pełnię suwerenności i buduje demokratyczne państwo.

Adwokatura polska była współuczestniczką wielkich ustrojowych przemian. Była i nadal pozostaje wierna swej dziejowej tradycji.

VII Zjazd Adwokatury odbywa się w warunkach szczególnych. Tragiczny w skutkach, brutalny akt terrorystyczny z 11 września 2001 r. skierowany został przeciwko Stanom Zjednoczonym Ameryki Północnej a jednocześnie przeciwko państwu, którego gospodarka, nauka, siła militarna a także instytucje prawno-państwowe traktowane są w świecie, także przez nas, jako standardy demokracji i tych praw i wolności obywatelskich, które tworzą w naszym kręgu cywilizacji i kultury kanon wartości podstawowych dla istnienia i funkcjonowania państwa oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Jesteśmy świadomi tego, że Polska, jako członek międzynarodowej społeczności państw demokratycznych i chrześcijańskich nie jest wolna od podobnych zagrożeń. Wykorzystywanie owych wolności przez jednostki i organizacje dążące przy użyciu zbrodniczych środków do unicestwienia tychże wartości wywołać może – oprócz normalnej i usprawiedliwionej reakcji zaatakowanego – także pokusę ograniczenia wszystkich praw i wolności, które są słusznie traktowane jako fundamentalne dla demokratycznego państwa i wolnego, obywatelskiego społeczeństwa.

Adwokatura polska, zdając sobie w pełni sprawę z wagi i skali zagrożeń ze strony międzynarodowych organizacji przestępczych, wyraża przekonanie, że daleko idące, wykraczające poza granice doraźnej konieczności ograniczanie praw i wolności

obywatelskich mogą doprowadzić do kryzysu demokratycznego państwa prawnego jako zjawiska i wartości.

Dlatego też wyrażając głębokie współczucie ofiarom terroru, ich rodzinom i całemu narodowi amerykańskiemu, i solidaryzując się z jego determinacją w walce z międzynarodowym terroryzmem uważamy za konieczne wyrazić jednocześnie przekonanie, iż w pełni usprawiedliwiona, toczona także z udziałem naszego Państwa, walka ze zorganizowaną przestępczością, powinna być przez władze naszego Kraju prowadzona przy zachowaniu wartości i instytucji demokratycznego państwa prawnego.

Adwokatura w ramach swoich ustawowych publicznych funkcji nie może milczeć i wyraża swoje głębokie zaniepokojenie narastającymi objawami anarchizacji naszego życia politycznego, obniżeniem się etycznego i intelektualnego poziomu części polskiej klasy politycznej, upadkiem wręcz elementarnych obyczajów politycznych. Jest to zjawisko wyjątkowo niebezpieczne w takim państwie jak nasze, państwie, które z takim trudem wybiło się nie tylko na niepodległość, ale i potrafiło w krótkim historycznie czasie zbudować demokratyczne państwo prawne i podstawy społeczeństwa obywatelskiego. Nasze zaniepokojenie jest tym większe, iż już raz w naszej historii takie właśnie zjawiska, manifestujące się pogardą dla własnego państwa, prawa i jego instytucji doprowadziły Polskę do utraty państwowości. Zjazd Adwokatury wyraża przekonanie, że w dobrze, rozumnie pojmowanym interesie Polski i polskiego społeczeństwa tak członkowie naszej korporacji w swej pracy zawodowej i działalności społecznej, jak i przede wszystkim instytucje i organy państwowe do tego powołane powinny zdecydowanie przeciwstawić się tym groźnym postawom i praktykom; historyczna pamięć o dramatycznych następstwach nadmiernej tolerancji dla brutalności i chamstwa w życiu publicznym i brak we właściwym czasie adekwatnej reakcji na początkowo łatwe do opanowania, a później wymykające się spod kontroli zjawiska taką troskę w pełni usprawiedliwiają.

Uchwały

1. Krajowy Zjazd Adwokatury przypominając Uchwałę Nr II Krajowego Zjazdu Adwokatury z 1998 r. dotyczącą wykonywania przez adwokata zawodu zaufania publicznego, zaleca Naczelnej Radzie Adwokackiej przygotowanie zmian do ustawy prawo o adwokaturze w celu dostosowania jej do wymogów współczesności, w tym do zadań wynikających z akcesu do Unii Europejskiej, a także do innych zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej. Adwokatura wypowiada się przeciwko odrębnej regulacji ustawowej dotyczącej wykonywania stałej praktyki w Polsce przez prawników z zagranicy.

2. Zasady świadczenia pomocy prawnej przez prawników zagranicznych na terytorium Polski, powinny być uregulowane w ustawie prawo o adwokaturze i usta-

wie o radcach prawnych. Odnośnie prawników spoza Unii Europejskiej powinna obowiązywać zasada wzajemności. Krajowy Zjazd Adwokatury widzi potrzebę powołania Komisji Zawodu Adwokata przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, mającej na celu analizowanie obowiązującego prawa wewnętrznego i europejskiego, uczestniczenia w procesie legislacyjnym w postaci opiniowania projektów ustawodawczych i współdziałania z Ośrodkiem Badawczym Adwokatury w celu wykonania badań i analiz wykazujących skutki prawne dla adwokatury, wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

3. Krajowy Zjazd Adwokatury zaleca Naczelnej Radzie Adwokackiej podjęcie energicznych działań zmierzających do dostosowania przepisów regulaminów do dynamicznie zmieniających się warunków funkcjonowania adwokatury, w szczególności dotyczy to:

- a) regulaminu w sprawie zasad wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub w spółkach,
- b) regulaminu w sprawie aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego,
- c) regulaminu w sprawie funkcjonowania okręgowych rad adwokackich,
- d) regulaminu w sprawie zasad przeprowadzania konkursu na aplikantów adwokackich.

4. Krajowy Zjazd Adwokatury kierując się potrzebą pełnej realizacji dostępu obywatela do sądu postuluje, aby Naczelna Rada Adwokacka:

- a) podjęła inicjatywę zmierzającą do obniżenia wpisów sądowych;
- b) wystąpiła o zmianę przepisów procedury cywilnej i wprowadzenie zasady fakultatywnego korzystania z formularzy procesowych;
- c) wystąpiła o przywrócenie regulacji sprzed 1 stycznia 2001 r. i określiła listę spraw "wrażliwych społecznie" zwolnionych z podatku od towarów i usług.

5. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do opracowania i wdrożenia programu polegającego na stworzeniu wszystkim adwokatom i kancelariom adwokackim, możliwości umieszczenia w internecie indywidualnych stron.

6. Proponuje się zmianę w przepisach o ustroju sądów powszechnych w ten sposób, aby stanowisko sędziego było zarezerwowane dla prawników, którzy ukończyli co najmniej 35 lat i legitymują się co najmniej dziesięcioletnim stażem pracy w wolnym zawodzie prawniczym – adwokata lub radcy prawnego. Na stanowisko sędziów mogą być powoływani także prawnicy wykonujący zawód notariusza, nauczyciela akademickiego, prokuratora o takim samym stażu.

Stanowisko sędziego powinno być ukoronowaniem kariery prawniczej. Wpłynie to na podniesienie jakości wymiaru sprawiedliwości, a także umożliwi przepływ z różnych zawodów najlepszych prawników z odpowiednim doświadczeniem zawodowym i życiowym.

7. Adwokatura nie podziela orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz sądów niższych instancji, w świetle których ocenia się profesjonalizm adwokatów, często naruszając ich dobra osobiste ponad rzeczową potrzebę w sprawie. Niedopuszczalne jest także pozbawianie prawa do wynagrodzenia tych adwokatów, którzy sporządzili zdaniem sądu wadliwe środki odwoławcze, kasacje i w ten sposób nie udzielili pomocy prawnej. Przyjmowanie takiego stanowiska jest przekroczeniem kognicji sądów, które mogą sygnalizować Radom Adwokackim niesumienne prowadzenie spraw, przejawiające się w niewłaściwym sporządzaniu środków odwoławczych.

8. Adwokatura dostrzega niedostatek w zakresie współpracy między zawodami prawniczymi, szczególnie dotyczy to praktyki sądowej. Proponuje się następujące praktyczne rozwiązania:

a) zmniejszenie hermetyzacji zawodu sędziego – konieczny jest przepływ kadr w obie strony;

b) współdziałanie adwokatury w szkoleniach aplikantów sądowych i prokuratorskich,

c) wzajemne współdziałanie w szkoleniach zawodowych spowoduje, że przedstawiciele zawodów prawniczych poznają się wzajemnie nie tylko w warunkach procesowych i znikną obiegowe mity związane z oceną innego zawodu;

Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do przedstawienia intencji tej uchwały Ministerstwu Sprawiedliwości i Krajowej Radzie Sądownictwa, a także do stałego, konsekwentnego wcielania w życie zamysłu wynikającego z tej uchwały.

9. Krajowy Zjazd Adwokatury dostrzegając palącą potrzebę doskonalenia zawodowego adwokatów oraz podnoszenia poziomu szkolenia aplikantów adwokackich, uznaje za konieczne wprowadzenie korporacyjnego obowiązkowego doskonalenia zawodowego adwokatów.

Krajowy Zjazd Adwokatury, uznając, iż zasadą winno być szkolenie prowadzone na poziomie poszczególnych Izb Adwokackich, widzi potrzebę odbywania szkoleń również w formie scentralizowanej.

Krajowy Zjazd Adwokatury, dla realizacji powyższych celów, zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką oraz Okręgowe Rady Adwokackie do wygospodarowania określonych środków finansowych celem przeprowadzenia szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego, jak również szkolenia aplikantów adwokackich, zwłaszcza, iż celowym jest, nie tylko z przyczyn merytorycznych, zaangażowanie w tę działalność wykładowców i prowadzących zajęcia spoza Adwokatury.

10. Zasady etyki i godności zawodu obowiązują wszystkich członków adwokatury w równym stopniu.

Zatem w interesie podstawowych wartości korporacyjnych, każde ujawnione naruszenie tych zasad – powinno uruchamiać procedury wyjaśniające przewidziane przez przepisy dotyczące zawodowej odpowiedzialności adwokatów i aplikantów adwokackich. Immanentną cechą postępowania dyscyplinarnego musi być jego sprawność.

Mając na uwadze żywotny interes adwokatury, Krajowy Zjazd zobowiązuje wszystkie podmioty i organy adwokatury biorące udział w postępowaniu dyscyplinarnym do bezwzględnego przestrzegania zasady równości i sprawności postępowań. Ten obowiązek dotyczy także postępowań skargowych.

11. Krajowy Zjazd Adwokatury z niepokojem stwierdza pogłębiającą się nieprawidłowość polegającą na niewypłacaniu adwokatom zasądzonych orzeczeniami sądowymi wynagrodzenia za pracę świadczoną w sprawach z urzędu i zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do:

a) dokonania analizy tej sytuacji i w zależności od jej wyników ewentualnego stworzenia systemu sformalizowanego zastępstwa z urzędu oraz do wystąpienia o zmianę przepisów Ordynacji Podatkowej, umożliwiającą potrącanie należnych wynagrodzeń za obronę i pełnomocnictwa z urzędu z należności podatkowych;

b) wystąpienia o zmianę przepisów regulujących opodatkowanie osób fizycznych i o powrót do kasowej zasady opodatkowania dochodów osób wykonujących zawód adwokata.

12. Krajowy Zjazd Adwokatury upoważnia Naczelną Radę Adwokacką do zawarcia umowy ubezpieczenia adwokatów od odpowiedzialności cywilnej dotyczącej całej adwokatury.

13. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do podjęcia starań zmierzających do zrównania uprawnień ubezpieczeniowych i emerytalnych adwokatów niezależnie od formy wykonywania zawodu.

14. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do intensyfikacji starań zmierzających do uporządkowania stanu prawnego Domu Pracy Twórczej Adwokatury Grzegorzewice.

15. Krajowy Zjazd Adwokatury wyraża zaniepokojenie tendencjami zmierzającymi do ograniczania podstaw kasacji, tak w sprawach cywilnych jak i karnych a w szczególności nieprawidłowościom przy wykładni i stosowaniu art. 435 § 2 k.p.k. i art. 393 k.p.c., jak również do przełamania w tej materii fundamentalnej zasady demokratycznego państwa prawa jaką jest zasada nie działania prawa wstecz.

16. Krajowy Zjazd Adwokatury upoważnia Naczelną Radę Adwokacką do reprezentowania stanowiska o odrębności aplikacji adwokackiej i prawie wszystkich adwokatów do występowania przed Trybunałem Konstytucyjnym i Sądem Najwyższym.

17. Krajowy Zjazd Adwokatury podtrzymuje dotychczasowe stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w ocenie kodyfikacji karnych.